a 245/2026. (X. 20.)
Kt. határozat melléklete

PÉCEL VÁROS ÖNKORMÁNYZATA KÖRNYEZETI ÁLLAPOTÁNAK ELEMZÉSE, ÉRTÉKELÉSE 2026.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdés e) pontja alapján a települési önkormányzat a környezet védelme érdekében elemzi, értékeli a környezet állapotát illetékességi területén, és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot.

A település környezeti állapota jelentős hatással van a lakosság életminőségére, egészségére és közérzetére. A természeti és épített környezeti értékek megőrzése, védelme, valamint a környezeti állapot folyamatos javítása egyaránt fontos feladat. A fenntartható és élhető települési környezet biztosítása érdekében kiemelt jelentőségű a környezeti problémák feltárása, azok megelőzése, valamint a szükséges intézkedések megtétele.
A jelen elemzés célja, hogy Pécel város környezeti állapotának főbb jellemzőit bemutassa és értékelje, valamint tájékoztatást adjon a település környezetvédelmi szempontból meghatározó területeiről.
A tájékoztató összeállítása során elsődlegesen a településen rendelkezésre álló önkormányzati adatok, a közszolgáltatók és egyéb szervezetek által szolgáltatott információk, valamint az önkormányzat által végzett környezetvédelmi feladatok kerültek figyelembevételre.

A települési környezet általános állapota:
Pécel lakóhelyi környezetének állapotát alapvetően a település belterületi és külterületi használata, a lakossági és közlekedési eredetű környezeti terhelések, a vízgazdálkodási és hulladékgazdálkodási feladatok, valamint a település zöldfelületeinek állapota határozzák meg.
A települési környezet fenntartása és fejlesztése folyamatos önkormányzati feladat. Az elmúlt időszakban különösen jelentős feladatot jelentett a közterületek tisztán tartása, az illegális hulladék elhelyezésének visszaszorítása, a vízelvezetési problémák kezelése, a zöldfelületek fenntartása, valamint az éghajlatváltozással összefüggő szélsőséges időjárási eseményekhez való alkalmazkodás.
Pécel Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Pécel Város Környezetvédelmi Alapjában rendelkezésre álló pénzeszközök 2026. évi felhasználásának céljaként az alábbi feladatokat határozta meg: esővízgyűjtő tartályok beszerzése a lakosság részére, ároktisztítás, faültetés, a zöldfelületek védelme és tisztítása, az allergén növények irtása, valamint az illegális hulladéklerakások felszámolása.

A települési környezet főbb vizsgált területei:
1. A települési környezet tisztasága
2. Hulladékgazdálkodás
3. Ivóvízellátás
4. Szennyvízelvezetés és -kezelés
5. Csapadékvíz-elvezetés
6. Zöldfelület-gazdálkodás
7. Levegőminőség

1. A települési környezet tisztasága
A közterületek tisztasága a lakóhelyi környezet egyik közvetlenül érzékelhető eleme. Az önkormányzat a rendelkezésére álló erőforrások figyelembevételével kiemelt figyelmet fordít a közterületek tisztaságára és rendezettségére. A település közterületeinek állapota összességében megfelelő, ugyanakkor továbbra is feladatot jelent az esetenként előforduló szemetelés és rongálás visszaszorítása. Ezek megoldásában az önkormányzati intézkedések mellett a lakosság együttműködése és a környezetünk iránti felelősségteljes magatartás is fontos szerepet játszik.
A zöldterületek gondozását az önkormányzat a Pécel Kft. közreműködésével biztosítja. A zöldfelületek és közterületi zöldfelületek állapota összességében jónak mondható, fenntartásuk és folyamatos gondozásuk azonban továbbra is kiemelt feladat. A lakosság az ingatlanok előtti zöldterületek gondozásával szintén hozzájárul a település rendezettségéhez.

2. Hulladékgazdálkodás

Településünkön a kommunális és a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés, valamint a zöldhulladék szervezett elszállítása is biztosított. A szelektív gyűjtés keretében a papír-, műanyag- és fémcsomagolások gyűjtése valósul meg. Továbbra is problémát jelent azonban az egyes területeken időszakosan megjelenő illegális hulladéklerakás, amelynek felszámolása folyamatos feladatot jelent.

A lakosság évente két alkalommal, a szolgáltatóval történő előzetes egyeztetés alapján veheti igénybe a lomtalanítást. Az elmúlt években az önkormányzat évente használtgumiabroncs- és elektronikaihulladék-gyűjtést is szervezett, azonban 2025 decemberétől a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt. rendelkezése alapján ezek a gyűjtési akciók szüneteltek 2026 októberéig. 2026. október 6-tól újra szervezhető lakossági használtgumiabroncs- és elektronikaihulladék-gyűjtés, azonban a részletszabályok még nem kerültek megfelelően kidolgozásra a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt. által. A gyűjtési feltételek pontosítását követően az önkormányzat haladéktalanul meg kívánja szervezni a hulladékgyűjtést. A lakosok a hulladékokat továbbra is leadhatják a hulladékudvarokban.

A palackvisszaváltási rendszer (DRS) használatát nehezíti, hogy Pécelen jelenleg mindössze egy helyszínen érhető el a betétdíjas italcsomagolások visszaváltásának lehetősége. További visszaváltási pontok kialakítása jelentősen megkönnyítené a lakosság számára a rendszer használatát.

3. Ivóvízellátás

Pécel közüzemi ivóvízellátását a Dél-Pest Megyei Víziközmű Szolgáltató Zrt. (DPMV Zrt.) biztosítja, amely a vízellátó hálózat üzemeltetését és karbantartását is végzi. A település ivóvízellátásának vízbázisát mélyfúrású kutak biztosítják. A szolgáltatott ivóvízben természetes eredetű oldott vas- és mangántartalom fordulhat elő, amely a vízellátó rendszerben időszakosan lerakódások kialakulásához vezethet. Hálózati munkálatok, nyomásváltozások, illetve az áramlási viszonyok megváltozása következtében ezek a lerakódások felkeveredhetnek, amely átmeneti vízelszíneződést okozhat. A szolgáltató tájékoztatása alapján az ilyen jelenség jellemzően esztétikai problémát jelent, és önmagában nem utal az ivóvíz egészségre veszélyes szennyezettségére. Ennek ellenére ez bizonyos esetekben joggal kelt felháborodást, ad okot a panaszra a lakossági felhasználók körében.

A közüzemi ivóvízhálózat üzemeltetése során a szolgáltató rendszeres karbantartási és hálózatöblítési feladatokat végez, továbbá gondoskodik a meghibásodások elhárításáról és az ivóvízellátás biztonságának fenntartásáról. Az ivóvíz minőségének ellenőrzése a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően történik.

A vízellátás biztonsága szempontjából 2026 nyarán I. fokú vízkorlátozás elrendelésére került sor, mivel a megnövekedett vízigény miatt a víztermelő és víztározó kapacitás együttesen nem tudta a megnövekedett igényeket biztonságosan kiszolgálni. A korlátozás keretében többek között tilos volt az ivóvíz felhasználása kert- és parköntözésre, gépjárműmosásra és medencetöltésre. Ez az esemény a település környezeti állapotának értékelése szempontjából azért jelentős, mert rámutatott a vízigény, a rendelkezésre álló víztermelő kapacitás és az időjárási szélsőségek összefüggésére.

A biztonságos vízellátás érdekében a DPMV Zrt. Pécel Város Önkormányzatával együttműködésben 2026 szeptemberében megkezdte egy teljesen új, 350 méter tervezett talpmélységű vízműkút fúrását.

4. Szennyvízelvezetés és -kezelés

Pécelen jelentős kiterjedésű közüzemi szennyvízcsatorna-hálózat működik, amely lehetővé teszi a szennyvíz közüzemi elvezetését és kezelését. A szennyvíz megfelelő elvezetése és kezelése révén csökken a talaj és a talajvíz szennyvízeredetű terhelésének kockázata. A DPMV adatszolgáltatása alapján 2025-ben 264 ingatlan nem csatlakozott a közüzemi szennyvízcsatorna-hálózathoz. Az ezeknél alkalmazott egyedi szennyvízelhelyezési megoldások továbbra is kockázatot jelenthetnek a talaj és a talajvíz minőségére.

5. Csapadékvíz-elvezetés

Pécelen a szélsőséges időjárási események és a rövid idő alatt lehulló nagy mennyiségű csapadék időszakosan problémát okozhat a csapadékvíz megfelelő elvezetésében. A település vízelvezető árkainak és átereszeinek folyamatos karbantartása, tisztítása és megfelelő vízszállító kapacitásának biztosítása ezért kiemelt jelentőségű. Különös figyelmet igényelnek a gépkocsi-bejárók alatti átereszek, amelyek eltömődése vagy nem megfelelő kialakítása akadályozhatja a csapadékvíz szabad lefolyását.

A csapadékvíz-elvezető rendszer megfelelő működéséhez az önkormányzati feladatok mellett az ingatlantulajdonosok együttműködése is szükséges. Az ingatlanok előtti árkok és átereszek rendszeres tisztításával és karbantartásával a lakosság is hozzájárulhat a nagyobb intenzitású csapadékokból eredő vízelvezetési problémák és elöntések megelőzéséhez.

A Pécel Város Környezetvédelmi Alapjának 2026. évi felhasználási céljai között az ároktisztítás, valamint az esővízgyűjtő tartályok beszerzése is szerepel, amely fontos szerepet kap a csapadékvíz ingatlanokon történő helyben tartása, illetve az esővíz hasznosítása szempontjából.

6. Zöldfelület-gazdálkodás

Pécel zöldfelületeinek fontos részét képezik a település környezetében található erdő- és mezőgazdasági területek, valamint a belterületi zöldfelületek és fasorok. A zöldfelületek jelentős szerepet töltenek be a település környezeti állapotának megőrzésében, a levegőminőség javításában, a helyi mikroklíma kedvezőbb alakításában és a lakókörnyezet élhetőségének biztosításában.

A belterületen a lakóingatlanokhoz tartozó kertek és egyéb magánterületek is hozzájárulnak a település zöldfelületi arányának fenntartásához. A közterületi zöldfelületek és fasorok rendszeres gondozása, a meglévő növényállomány megóvása fontos feladat a település rendezett és élhető környezetének fenntartása érdekében.

A település zöldfelületeinek megőrzése és lehetőség szerinti bővítése az éghajlatváltozás kedvezőtlen helyi hatásainak mérséklésében, valamint a települési környezet minőségének hosszú távú fenntartásában is fontos szerepet játszik.

7. Levegőminőség

Pécel levegőminőségét elsősorban a lakossági fűtésből és a közlekedésből származó légszennyező anyagok befolyásolják. A fűtési időszakban a szilárd tüzelőanyagok használata növelheti a levegőbe kerülő szennyezőanyagok mennyiségét, ezért fontos a megfelelő minőségű tüzelőanyagok használata, valamint a hulladékok – különösen a műanyagok és egyéb környezetszennyező anyagok – égetésének mellőzése.

A település levegőminőségének javítását szolgálhatja az épületek energetikai korszerűsítése, az energiahatékonyság növelése, valamint a megújuló energiaforrások, elsősorban a napenergia alkalmazásának bővítése. Az energiatakarékos megoldások és a megújuló energiaforrások használata hosszabb távon hozzájárulhat a kibocsátások csökkentéséhez és a település fenntarthatóbb energiafelhasználásához.

A környezeti állapot összegzése:

Pécel város lakóhelyi környezetének állapota összességében fenntartható és élhető települési környezet biztosítását teszi lehetővé, ugyanakkor több olyan terület is azonosítható, amely folyamatos önkormányzati beavatkozást és a lakosság együttműködését igényli.

A legfontosabb feladatok:

1. az illegális hulladék-elhelyezés visszaszorítása;
2. a közterületek tisztaságának fenntartása;
3. a csapadékvíz-elvezető rendszer folyamatos karbantartása;
4. a vízellátás biztonságának javítása;
5. a zöldfelületek megőrzése és bővítése;
6. az allergén növények visszaszorítása;
7. a lakossági környezettudatosság erősítése;
8. a levegőminőséggel és a zajterheléssel kapcsolatos lakossági észrevételek gyűjtése, tapasztalatok nyomon követése;
9. a klímaváltozás helyi hatásaira való felkészülés.

Pécel, 2026. október 21.

dr. Kővári Alexandra
polgármester